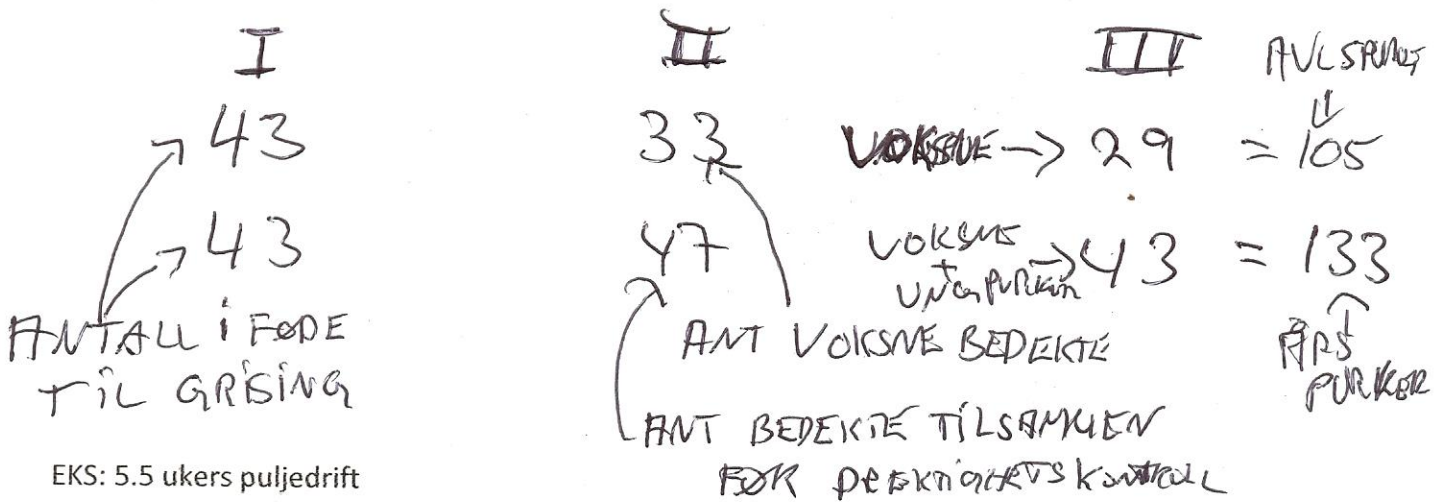

Innspel til Høring av Departementets forslag til regulering av engangspurker

Me har i dag ei grense på 105 avlspurker som har grisa, som er max antall me har lov til å ha i grishuset vårt til ei kvar tid. I dei seinare år er eit smutthull i konsesjonslova blitt utnytta meir og meir. Ved å produsera mye smågriser med såkalla eingongspurker har ein del produsenter kunna øke antall årspurker og solgte smågris betydelig. Dersom mange purker blir slakta rett etter fravenning etter sitt 1. kull, når ungene er ca 4,5 til 5 uker gamle, vil dei kun telle desse 4,5-5 ukene som avlspurker. Med vanlig eller nødvendig påsett av ungpurker vil ein klare seg med ca 30% 1. kulls purker i kvar pulje. ca 30% påsett er normalt da någen purker ikke egner seg som morer, har problemer ved fødsel, skader seg ol, og det i nyere tider har blitt vanlig utrangere mange purker etter ca 4 kull. Ikke mange år siden 6-7 kull på ei purke ikke var unormalt, men lausdrift der store (gamle) purker som spiser seg større enn før pga får større kull osv har gjort at kan bli vel mye ihjelliging og problemer med såpass gamle purker. Med ca 30% påsett vil en besetning opp til konsesjon ha ca 130-140 purker

EKS: 7 ukers puljedrift

EKS: 5.5 ukers puljedrift

I	II	III	
33	26	23	23 = 105
33	36	33	33 = 135

Eks: 2X7 ukers puljedrift

I	II	III	IV	V	VI	
22	22	18	14	15	14	= 105
22	22	25	22	22	22	= 135

135 årspurker X 28 unger = 3780 smågris pr år.

Ifølge departementets utregninger vil en ordinær smågrisproduksjon gi rundt 4000 smågris. Engangspurkebesetningene har til dels mye høyere antall purker som grise i kvar pulje enn dette. eg har rekna kor mange purker ca i kvar pulje med 40% påsett, som er en del over landsgjennomsnittet på 37%, som jo sjølsagt blir dratt kraftig opp av dei med engangspurker.

Landbruksdirektoratet foreslo at det skulle brukes et forholdstall på 1,2 dvs 105 avlsp X 1,2 som gir 126 stk purker en bruksbesetning kan slakta/utrangere.

Landbruksdepartementet har foreslått et noe høyere antall slakta/utrangerte purker 105 X 1,33 = 140 for å ikke legge begrensninger på dei største smågrisprodusentene som ikke blir rekna som eingongspurke besetninger. Eingongsprodusentene identifiseres ved å se på antallet produsenter som utrangerer mer enn 130 purker i året. Det blir hevdet at der ikke må settes for "strame" begrensninger på antall slakta/utrangerte purker pga ikke må "straffe" dei "flinkaste" produsentene. Her har eg vist med tabeller at dei "flinkaste" produsentane med lite eller ikke omløp, aldeles ikke trenger høyere grenser for antall slakta/utrangerte:

7 UKERS

I	II	UNGSPURKER MED UMLØP	III	PÅSETT %	GRISER %
47	VOISNE (29)	(18)	29	38,3%	100%
46	BEDEKT (31)	(18)	28	39,1%	90,3%
45	IKKE PREKTUÅL KONTROLLERT (33)	(18)	27	40%	81,8%

PURKER I FØDEN

18 unger/purke/utrangerte x 7,115 Purke/år = 128 unger/år

58 UKERS

I	II	III	IV	PÅSETT %	GR PROS.
36	23	23	23	36,1%	100%
36	25	22	22	38,9%	88%
34	27	22	22	35,3%	81,5%
35	28	21	21	40%	75%

14 p x 9,45 pulje/år = 133p   12 x 9,45 = 114p
 13 p x 9,45 = 123p

Dette viser at 133stk purker slakta/utrangerte er passende antall til nye konsesjonsforskrifter. Dette er middel av forslager til direktoratet(126) og departementet(140)

Forskriften som åpner for at det kan produseres inntil 15% over konsesjongrensen et år ,dersom det gjerest tilsvarende reduksjon det påfølgende året foreslår departementet å endre til bare å gjelde leveranser av slaktegris. Det kan virke som konsesjongrensa for purker har virka slik at +15% teller mange ganger kvart år hos eingangspurkeprodusenter. Derfor må nok 105 avlspurker til ein kvar tid vere riktig tolkning.

Overgangsordning for eingangspurkebesetningene er nødt til å bli korte. Intensjonen med nytt regelverk er jo å begrense/forhindre dette. Dersom f.eks ordningen blir å tilpasse seg innen 3 år må det umiddelbart tas grep og begynne reduksjonen. Ellers ender ein opp med at om f.eks 3 år blir det plutselig slik at "nå" må de overskytende purkene vekk, og det vil jo kje ver mulig uten komme opp i for høye tall slakta/utrangerte også etter overgangstiden. Det bør derfor ikke settes lengre frist enn det som er praktisk mulig med å slakte ut purkene rett etter første grising og innordne seg nytt lovverk så snart det er klart og gjeldende. Argumente med at investert kapital må få lov til å betala seg før reduksjon til "ny" konsesjongrense, bør telle svært lite. Sett fra produsenter som holder seg innenfor "normal" konsesjon i dag sin side, vil prisene til smågrisselger kunne holdes for lave med henvisning til at "sjå på dei som produsere med eingangspurker, dei klare få til brukbart overskudd med desse prisene" Med dagens bonuser (for leveranser av store puljer) fra slakteri og forprodusenter og stordriftsfordelen med ha mye større antall purker som griser, vil en som leverer halvparten så mange smågris, i snitt bare sitte igjen med en brøkdel av overskuddet i forhold til den med mange eingangspurker. Dette har sjølsagt sterk sammenheng med "Den Norske modellen" der inntjening /dekningsbidrag er nøye stipulert/utrekna ut fra at alle holder seg innfor gjeldende konsesjongrense! Som eksempel vil ein som får 50 kroner mer enn ein aen produsent i bonus pr smågris, få betalt 50000kr meir for kvar 1000 gris han leverer. Altså 200000kr meir for de første 4000 smågrisene som han leverer enn den med normal konsesjon, og sjølsagt 50tusen mer pr 1000 gris enn det andre får, for dei som blir produserte med eingangspurker og.

Någen hevder og at det fort kan bli for lite gris, pga utkjøpsordningen, og innstramming av konsesjonshåndhevingen. Bare tull. Slaktevekten på slaktegris i dag er for lave i forhold til ka som er best økonomisk for slaktegrisprodusenten og slakteria , og desse er lette justere opp igjen dersom økende etterspørsel etter grisekjøtt.

En annen viktig ting oppi dette, er at slakteria må begynne registrere kor mange purker hos kvar enkelt produsent som blir slakta som har hatt kull! Eineste måte få tall som kan brukes. Bare purker over 125 kg, som tellende, vil garantert gi slakting av små og tynne purker, for dei "telle jo kje med" Ungpurker blir bedekt ekstra unge og kommer ikke over 125 kg slakta etter endt laktasjon.

Jostein Versa